

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-016-02/2014
P/14/108

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/108 – Sprawność działania służb państwowych na wybranych przejściach granicznych na granicy wschodniej RP
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1) Marcin Kiersnowski – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89604 z 29 maja 2014 r. 2) Wojciech Zambrzycki – inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91421 z 10 lipca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Podlaski Oddział Straży Granicznej im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza w Białymstoku, ul. Józefa Bema 100, 15-370 Białystok (dalej: „PoOSG”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	plk Straży Granicznej Andrzej Rytwiński – Komendant PoOSG ¹ (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² organizację pracy PoOSG oraz Placówek Straży Granicznej w Bobrownikach i w Kuźnicy w zakresie obsługi ruchu osobowego, efektywność zmian technicznych i infrastrukturalnych, a także współpracę ze Służbą Celną w celu ograniczania czasu odpraw i likwidacji kolejek oczekujących na przekroczenie granicy.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę pozytywną uzasadnia w szczególności zapewnienie do obsługi ruchu osobowego odpowiednio przygotowanej kadry, dokonywanie odpraw granicznych zgodnie z opracowaną ze Służbą Celną technologią organizacji kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych, wprowadzenie ułatwień w przekraczaniu granicy, rzetelne planowanie inwestycji oraz zakupu sprzętu i wyposażenia na drogowe przejścia graniczne, a także współdziałanie ze Służbą Celną w celu likwidacji kolejek podróżnych oczekujących na przekroczenie granicy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy w zakresie zapewnienia sprawnej obsługi osób przekraczających drogowe przejścia graniczne w Bobrownikach i Kuźnicy

Opis stanu faktycznego

1.1. PoOSG podejmował właściwe działania w zakresie organizacji pracy, podziału zadań, optymalizacji obsady kadrowej oraz zasad funkcjonowania kontroli w celu usprawnienia obsługi osób przekraczających granicę na drogowych przejściach granicznych w Bobrownikach i w Kuźnicy Białostockiej (dalej: „DPG w Bobrownikach” i „DPG w Kuźnicy”). W latach 2010-2013 działania te obejmowały m.in.:

- utworzenie „zielonych pasów” do szybkiego przekraczania granicy przez osoby nieposiadające towarów podlegających zgłoszeniu (od maja 2010 r.) oraz pasów dla odpraw podróżnych posiadających dokumenty „tax free” zgłoszone elektronicznie (od października 2013 r.). W wyniku zamontowania w grudniu 2013 r. tablic LED nad poszczególnymi pasami odpraw, wprowadzono możliwość natychmiastowej zmiany przeznaczenia poszczególnych pasów odpraw, w zależności od ilości podróżnych danej kategorii;

¹ Od 5 listopada 2013 r. (w tym do 1 grudnia 2013 r. pełniący obowiązki Komendanta PoOSG). Od 3 kwietnia 2009 r. do 4 listopada 2013 r. komendantem PoOSG był plk SG Leszek Czech.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- wprowadzenie w listopadzie 2012 r. na DPG w Bobrownikach i w grudniu 2012 r. na DPG w Kuźnicy procedury wspólnych kontroli autokarów na kierunku wjazdowym do Polski, w technologii „one stop”³;
- prowadzenie od 1 lipca 2010 r. do 19 lipca 2010 r. na DPG w Bobrownikach i na DPG w Kuźnicy oraz od 1 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r. na DPG w Kuźnicy testów odpraw samochodów osobowych w technologii „one stop” (w związku z odnotowanym w trakcie testów spadkiem ilości odprawianych osób i środków transportu, przy jednoczesnym wydłużeniu czasów oczekiwania na odprawy graniczne, technologii nie wdrożono na stałe);
- opracowanie w maju 2013 r., zgodnie z poleceniami Komendanta Głównego Straży Granicznej (dalej: „KGSG”) i Szefa Służby Celnej, technologii organizacji kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy (dalej: „technologie odpraw”), co omówiono w pkt. 3.1 wystąpienia pokontrolnego;
- opracowanie Regulaminu Porządkowego Terminalu Wywozowego DPG w Kuźnicy. Takiego regulaminu nie opracowano zaś dla DPG w Bobrownikach, ponieważ – jak wyjaśnił Komendant Placówki Straży Granicznej (dalej: „PSG”) w Bobrownikach – *„nie odnotowano incydentów związanych z zakłóceniem porządku publicznego przez podróżnych, które skutkowałyby zaburzeniem płynności odpraw. W związku z tym nie było potrzeby opracowania takiego regulaminu”*;
- współuczestniczenie w ustaleniach dotyczących przystąpienia Straży Granicznej (dalej: „SG”) do Systemu Wczesnego Ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na polsko-białoruskiej granicy lądowej, w celu utrzymania płynności jej przekraczania (dalej: „SWO”). SWO wszedł w życie 9 czerwca 2014 r. i określa działania podejmowane m.in. w sytuacji zbyt małej liczby pojazdów odprawianych przez służby w stosunku do optymalnej, określonej dla danego przejścia. (dowód: akta kontroli str. 13-168)

Powyższe rozwiązania organizacyjne, wprowadzane wspólnie ze Służbą Celną (dalej: „SC”) i z Wojewodą Podlaskim, ułatwiły podróżnym przekraczanie granicy, jednakże nie wyeliminowały tworzenia się kolejek. Powodem ich było przede wszystkim niedostosowanie infrastruktury drogowej do ruchu panującego na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy (co omówiono w uwagach do pkt. 1 wystąpienia) oraz systematycznie rosnąca liczba podróżnych ubiegających się o zwrot VAT.

Według danych PoOSG, w latach 2010-2013 wzrósł średni czas oczekiwania samochodów osobowych w kolejce na odprawę na DPG. W 2010 r. czas ten wynosił siedem minut w Bobrownikach (w tym jedną minutą na wjazd do Polski i sześć minut na wyjazd z Polski) oraz 52 minuty w Kuźnicy (odpowiednio 24 i 28 minut). Natomiast w 2013 r. – 137 minut w Bobrownikach (jedna minuta na wjazd do Polski i 136 minut na wyjazd z Polski) oraz 73 minuty w Kuźnicy (odpowiednio 18 i 54 minuty). (dowód: akta kontroli str. 255, 261)

Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Granicznego PoOSG, Komendanta PSG w Bobrownikach i Komendanta PSG w Kuźnicy wynika, że przyczynami wzrostu czasu oczekiwania na odprawę były:

- „wzrost liczby podróżnych, którzy posiadali do odprawy celnej towary na dokumentach „zwrot VAT”. W trakcie równoległe prowadzonej kontroli w Urzędzie Celnym w Białymstoku ustalono, że w latach 2010-2013 na kontrolowanych DPG liczba odprawianych podróżnych z dokumentami „zwrot VAT” stale wzrastała i wynosiła: w Bobrownikach – 19,3 tys., 38,3 tys., 61,3 tys., i 82,3 tys. (osoby te przedłożyły 116,2 tys., 197,1 tys., 340,4 tys. i 501,7 tys. dokumentów uprawniających do otrzymania zwrotu VAT), a w Kuźnicy – 20,3 tys., 40,2 tys., 70,4 tys. i 85,9 tys. (osoby te przedłożyły 109,2 tys., 176,6 tys., 293,0 tys. i 386,7 tys. dokumentów uprawniających do otrzymania zwrotu VAT);
- „nierównomierne natężenie ruchu w trakcie zmian. Na kierunku wjazdowym z Polski niemal codziennie w godzinach porannych występują okresy w których liczba zgłaszających się podróżnych i pojazdów do odprawy jest minimalna, zaś w godzinach

³ Kontrola graniczna oraz odprawa celna osób i pojazdów dokonywana przy jednym zatrzymaniu pojazdu.

popołudniowych i wieczornych następuje skumulowanie środków transportu zgłaszających się do odprawy, z których większość podróżnych posiada dokumenty „zwrot VAT”. W takich sytuacjach brak jest możliwości odprawy normy pojazdów przewidzianej dla całej doby lub zmiany (...) w trakcie kilku godzin.”;

- nierytmiczne odbieranie przez stronę białoruską pojazdów będących po odprawach polskich służb granicznych. „Liczba odprawionych pojazdów przez stronę polską na kierunku wyjazdowym z Polski jest ściśle uzależniona od liczby odebranych pojazdów przez stronę białoruską. W związku z nierytmicznym odbieraniem pojazdów będących po odprawach polskich służb granicznych brak jest możliwości wjazdu na przejście od strony Polski”.
- (dowód: akta kontroli str. 452-471)

1.2. Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia PoOSG wynika, że mając na uwadze postanowienia art. 15 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)⁴ funkcjonariuszom SG stworzono warunki do nauki języków obcych. Wszystkie kursy językowe były realizowane w ramach godzin, które zaliczane były do czasu służby, a funkcjonariusze nie ponosili kosztów z tym związanych. W latach 2010-2013 10 funkcjonariuszy PSG w Bobrownikach oraz 23 funkcjonariuszy PSG w Kuźnicy odbyło szkolenia z języka niemieckiego, angielskiego lub rosyjskiego, co stanowiło odpowiednio 10,6% i 9,5% funkcjonariuszy odpowiedzialnych w PSG w Bobrownikach oraz w PSG w Kuźnicy za kontrolę ruchu osobowego (wg stanu na 31 grudnia 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 169-172)

Funkcjonariusze odpowiedzialni za kontrolę ruchu osobowego w PSG w Bobrownikach i w PSG w Kuźnicy znali języki obce. I tak np. wg stanu na 31 grudnia 2013 r.:

- z 94 funkcjonariuszy odpowiedzialnych za kontrolę ruchu osobowego w PSG w Bobrownikach: 12 (12,8%) deklarowało biegłą znajomość języka angielskiego, a 29 (30,9%) – średnią, dwóch (2,1%) deklarowało biegłą znajomość języka niemieckiego, trzech (3,2%) – biegłą znajomość języka rosyjskiego, a 56 (59,6%) – średnią,
 - z 242 funkcjonariuszy odpowiedzialnych za kontrolę ruchu osobowego w PSG w Kuźnicy: 17 (7,0%) deklarowało biegłą znajomość języka angielskiego, a 90 (37,2%) – średnią, trzech (1,2%) deklarowało biegłą znajomość języka niemieckiego, zaś pięciu (2,1%) – średnią, 14 (5,8%) deklarowało biegłą znajomość języka rosyjskiego, a 92 (38,0%) – średnią, dwóch (0,8%) – biegłą znajomość języka białoruskiego, a trzech (1,2%) – średnią.
- (dowód: akta kontroli str. 173-180)

Funkcjonariuszom PSG w Bobrownikach i PSG w Kuźnicy odpowiadającym za kontrolę ruchu osobowego organizowano szkolenia w zakresie tematyki związanej z tą kontrolą. W latach 2012-2013⁵ w PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy przeprowadzono odpowiednio 41 i 78 takich szkoleń, którymi w PSG w Bobrownikach objęto od 54,3% do 100% funkcjonariuszy SG bezpośrednio związanych z kontrolą ruchu osobowego, zaś w PSG w Kuźnicy – od 9,3% do 99,1%. W latach 2012-2013 przeprowadzano takie szkolenia jak np.: fałszerstwa dokumentów, zasady przeprowadzania kontroli granicznej, analiza ryzyka na poziomie taktycznym, zasady kontroli osób i przekraczania granic wg kodeksu granicznego Schengen, zasady wydawania wiz na granicy zgodnie z Kodeksem Wizowym, zagrożenia występujące na granicy zewnętrznej Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 181-189)

Stosownie do art. 9 ust. 7 pkt 6a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej⁶, zarządzeniem KGSG z 10 września 2010 r.⁷ określono zakres oraz szczegółowe zasady szkolenia funkcjonariuszy SG. W nawiązaniu do tego zarządzenia,

⁴ Dz. Urz. UE. L Nr 105, str. 1.

⁵ Dokumentacja dotycząca szkoleń przeprowadzonych w latach 2010-2011 została wybrakowana.

⁶ Dz. U. z 2011 r., Nr 116, poz. 675 ze zm.

⁷ Zarządzenie nr 54 KGSG z dnia 10 września 2010 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG Nr 10, poz. 4 ze zm.).

Komendant PoOSG decyzją z 14 grudnia 2010 r.⁸ określił zasady doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy PoOSG, dostosowując procedurę szkoleń do realizowanych zadań. (dowód: akta kontroli str. 190)

1.3. Strukturę organizacyjną PSG w Bobrownikach i PSG w Kuźnicy określono zarządzeniem KGSG nr 16 z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji wchodzących w skład SG komend oddziałów, placówek, dywizjonów oraz ośrodków szkolenia (dalej: „zarządzenie KGSG nr 16”).

Liczba etatów PoOSG w 2010 r. i w 2011 r. wynosiła 2.253, w tym 278 w PSG w Bobrownikach i odpowiednio 370 i 371 w PSG w Kuźnicy. Wg stanu na 31 grudnia 2012 r. liczba etatów PoOSG zwiększyła się o 106 (do 2.359), z czego cztery etaty (3,8%) przydzielono do PSG w Bobrownikach (zwiększenie do 282 etatów), a 60 (56,6%) do PSG w Kuźnicy (zwiększenie do 431 etatów). Zwiększenie liczby etatów PSG w Bobrownikach i PSG w Kuźnicy związane było m.in. z likwidacją wakatów na wewnętrznej granicy Unii Europejskiej, z jednoczesnym przeniesieniem ich głównie do PSG usytuowanych na granicy zewnętrznej Unii Europejskiej. Takie przesunięcia etatów miały na celu zwiększenie skuteczności ochrony granic zewnętrznych oraz zwiększenie płynności ruchu granicznego na przejściach granicznych. W 2013 r. liczba etatów PoOSG zmniejszyła się o 94 etaty (do 2.265). Zmniejszenie etatów nie dotyczyło PSG w Bobrownikach (liczba etatów wynosiła nadal 282), a PSG w Kuźnicy jedynie w niewielkim stopniu (zmniejszenie o jeden etat, do 430 etatów). (dowód: akta kontroli str. 191-192)

Na 31 grudnia 2013 r. nie osiągnięto pełnego ukompletowania stanowisk etatowych funkcjonariuszy. W PoOSG wynosiło ono 83,2% (wykorzystano 1.885 etatów z 2.265 przyznanych), w tym 73,8% (208 z 282) w PSG w Bobrownikach i 76,74% (330 z 430) w PSG w Kuźnicy.

W latach 2010-2013 faktycznie zatrudnienie w PSG w Bobrownikach i w PSG w Kuźnicy utrzymywało się na podobnym poziomie i wynosiło na 31 grudnia 2010 r. odpowiednio 212 i 314 funkcjonariuszy, a na 31 grudnia 2013 r. – 208 i 330 funkcjonariuszy.

Wpływ na poziom ukompletowania stanowisk etatowych funkcjonariuszy miała Komenda Główna SG. W trakcie kontroli NIK P/12/093⁹ przeprowadzonej w PoOSG ustalono, że nabór kandydatów do służby w PoOSG i terminy postępowań kwalifikacyjnych były uzależnione od limitów zatrudnienia przyznawanych przez Komendę Główną SG. W 2010 roku limit przyznany PoOSG wynosił 44 osoby, w 2011 roku – 75 osób, w 2012 roku – 45 osób, w 2013 r. – 153 osób, a w 2014 (do 10 lipca) – 110 osób.

(dowód: akta kontroli str. 192-193)

1.4. W latach 2010-2013 w PoOSG, w przypadku wydłużających się kolejek do odprawy granicznej na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy, podejmowano działania w celu usprawnienia obsługi osób przekraczających granicę. Analiza 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Bobrownikach oraz 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Kuźnicy w dniach z największym natężeniem ruchu w II półroczu 2013 r., wykazała, że:

- w przypadku nasilenia ruchu wzmacniano najbardziej obciążone kierunki poprzez przesunięcie funkcjonariuszy z innych stanowisk pracy,
- utrzymywano stałe kontakty ze SC,
- zwiększano ilość funkcjonariuszy dokonujących odpraw,
- w PSG w Kuźnicy podejmowano telefoniczne interwencje u strony białoruskiej w celu poprawy płynności odpraw. W dokumentacji przebiegu służby w PSG w Bobrownikach nie odnotowano zapisów potwierdzających wymianę spostrzeżeń ze służbami granicznymi Republiki Białoruś. Komendant PSG w Bobrownikach wyjaśnił, że *„we wskazanych terminach podejmowano próby nawiązywania kontaktów, które były nieskuteczne. Dlatego dokumentacja służbowa (...) nie zawiera zapisów potwierdzających wymianę spostrzeżeń dotyczących płynności odpraw ze służbami granicznymi strony sąsiedniej.”*

⁸ Decyzja Nr 97/D/10 Komendanta POSG z 14 grudnia 2010 r. w sprawie doskonalenia zawodowego lokalnego funkcjonariuszy POSG.

⁹ Nabór, postępowanie kwalifikacyjne i szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy w Straży Granicznej.

Ponadto od 10 grudnia 2013 r. do 14 kwietnia 2014 r., w celu zapewnienia bezpieczeństwa na drogach dojazdowych do przejść granicznych w Kuźnicy i Bobrownikach oraz wyeliminowania możliwości blokowania dróg dojazdowych, wprowadzono buforowanie kolejek samochodów ciężarowych¹⁰. (dowód: akta kontroli str. 194-218, 461-466)

1.5. Z analizy ww. 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Bobrownikach oraz 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Kuźnicy wynika, że na ośmiu zmianach w Bobrownikach i na 10 zmianach w Kuźnicy liczba funkcjonariuszy dokonujących odpraw samochodów osobowych i autobusów na pierwszej linii odpowiadała liczbie funkcjonariuszy zaplanowanych do służby albo była od niej większa, w związku ze wzmożonym natężeniem ruchu. Na dwóch zmianach w PSG w Bobrownikach zmniejszono (na skutek zwolnień lekarskich) obsady funkcjonariuszy przewidzianych – planem służby – do wykonywania odpraw na pierwszej linii, z dziewięciu do ośmiu, zachowując jednak liczbę funkcjonariuszy przewidzianą w technologii odpraw dla wariantu minimalnego, wynoszącego sześciu funkcjonariuszy. Komendant PSG w Bobrownikach wyjaśnił, że *„zmniejszenie obsady funkcjonariuszy do odprawy samochodów osobowych i autobusów na I linii przewidzianych w tych dniach nie wymagało wszczęcia procedur awaryjnych przewidzianych w technologii odpraw. Frekwencja w tych dniach była wyższa niż przewiduje to wariant minimalny technologii odpraw, a więc wystarczająca biorąc pod uwagę odnotowane w tych dniach natężenie ruchu.”* (dowód: akta kontroli str. 197-218, 461-466)

1.6. Podczas przeprowadzonych w trakcie kontroli NIK oględzin DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy ustalono m.in., że:

- w obu kierunkach odpraw dokonywano na tzw. „zielonych pasach”, przeznaczonych do przekraczania granicy przez osoby, które nie posiadają towarów podlegających zgłoszeniu,
- na kierunku wjazdowym i wyjazdowym uruchomiono system „ebooking bus”, polegający na możliwości uprzedniego elektronicznego powiadomienia o planowanym przyjeździe autobusów na granicę,
- w kierunku wyjazdowym z Polski odpraw dokonywano m.in. na pasach przeznaczonych dla pasażerów ubiegających się o zwrot VAT w formie elektronicznej,
- nie dokonywano odpraw samochodów osobowych w technologii „one stop”. Zgodnie z technologiami odpraw system ten wdrożono dla odpraw autokarów na kierunku wjazdowym do Polski,
- nie wprowadzono kontroli służb polskich i białoruskich w jednym miejscu, ponieważ DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy nie są przejściami granicznymi prowadzonymi wspólnie w rozumieniu art. 2 ust. 8a kodeksu granicznego Schengen,
- informowano podróżnych przekraczających granicę o obowiązującej na przejściach organizacji ruchu (za pomocą tablic LED zamontowanych nad pasami odpraw informowano, które pasy odpraw funkcjonują i które z nich są przeznaczone dla poszczególnych kategorii podróżnych),
- aby nie utrudniać ruchu na terenie przejść granicznych, zlikwidowano możliwość odpoczynku kierowców pojazdów ciężarowych po odprawach,
- tereny przejść granicznych wyposażono w monitoring,
- kierunki wjazdowy i wyjazdowy zostały fizycznie odgródzone,
- sposób organizacji i prowadzenia odprawy granicznej przebiegał zgodnie z opracowaną technologią odpraw,
- w trakcie odpraw, funkcjonariusze SG, w zależności od rodzaju dowodu rejestracyjnego pojazdu, wprowadzali dane o pojeździe ręcznie lub automatycznie, zaś automatycznie wprowadzali dane o osobach (z paszportu),
- podczas odpraw funkcjonariusze SG przy użyciu elektronicznych czytników danych odczytywali dane z wizy. Zastępca Naczelnika Wydziału Granicznego PoOSG wyjaśnił,

¹⁰ Dzielenie kolejki na części, tzw. bufor. Pojazdy znajdujące się w buforze pierwszym są sukcesywnie odprawiane, natomiast ruch pojazdów w następnych buforach jest wstrzymywany.

że: „zdarzają się problemy z prawidłowym odczytem wiz przy użyciu elektronicznych czytników danych, spowodowane prawdopodobnie m.in. zabrudzeniami blankietów wizowych”,

- zgodnie z art. 7 ust. 3 pkt a lit. iii kodeksu granicznego Schengen, podczas odpraw funkcjonariusze SG dokonywali sprawdzenia stempli wjazdu i wyjazdu w dokumentach podróży obywateli państw trzecich w celu weryfikacji (na podstawie porównania dat wjazdu i wyjazdu), czy osoba ta nie przekroczyła już maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium krajów Schengen,
- pawilony odpraw wyposażono w urządzenia do kontroli zabezpieczeń dokumentów, umożliwiające również ich sprawdzenie w świetle UV. (dowód: akta kontroli str. 219-229)

1.7. W PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy analizę ryzyka na poziomie taktycznym realizowano m.in. w oparciu o wytyczne Nr 189 KGSG z 29 września 2006 r. w sprawie prowadzenia analizy ryzyka w granicznych jednostkach organizacyjnych SG oraz szczegółowe procedury dla PSG PoOSG z zakresu analizy ryzyka w modelu Ciram, zatwierdzone 26 czerwca 2012 r. przez Komendanta PoOSG.

W trakcie czynności przeprowadzonych przez zespół autoewaluacyjny w listopadzie 2012 r. pozytywnie oceniono funkcjonowanie analizy ryzyka w PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy. Ustalono, że:

- zapewniono właściwy obieg produktów analizy ryzyka wśród funkcjonariuszy SG (wszystkie produkty analizy ryzyka zamieszczane są na stronie intranetowej PSG),
- produkty analizy ryzyka wytworzone na poziomie PSG na bieżąco przesyłano do Samodzielnej Sekcji Analizy Ryzyka PoOSG oraz zamieszczano na stronie intranetowej,
- w pomieszczeniach kierowników zmiany znajdowały się produkty analizy ryzyka, służące wsparciu systemu profilowania do kontroli drugiej linii,
- koordynatorzy ds. analizy ryzyka w PSG brali czynny udział w odprawach kadry kierowniczej oraz prowadzili szkolenia dla funkcjonariuszy SG z zakresu analizy ryzyka,
- kierownicy zmiany oraz funkcjonariusze SG pełniący służbę znali bieżące zagrożenia, główny sposób działania nielegalnych migrantów oraz aktualny profil sprawcy na przejściu granicznym.

Zgodnie z założeniami modelu Ciram, w PoOSG opracowano roczne analizy ryzyka, zawierające wnioski i rekomendacje, które zamieszczono na portalu analizy ryzyka SG, w celu wsparcia procesów decyzyjnych i systemu profilowania do szczegółowej kontroli.

Z wyjaśnień Komendantów PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy wynika, że w związku ze sporządzanymi informacjami o zdarzeniach opracowywano i kierowano do funkcjonariuszy wnioski dotyczące organizacji służby w kontroli ruchu granicznego. Miały one formę rekomendacji i poleceń wydanych w formie pisemnej. Przedmiotowe rekomendacje mają służyć zwiększeniu efektywności działań ukierunkowanych na wykrycie osób naruszających porządek prawny. Wskazują zagrożone obszary oraz pożądany sposób działania w określonych sytuacjach. (dowód: akta kontroli str. 230-246, 461-471)

1.8. Zarządzeniem Nr 30 KGSG z 28 marca 2012 r., zmieniającym z dniem 15 kwietnia 2012 r. zarządzenie KGSG Nr 16, w PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy utworzono m.in. zespoły służby dyżurnej, zespoły kontroli ruchu granicznego oraz referaty do spraw analizy ryzyka. Powyższe zmiany podyktowane były koniecznością usprawnienia funkcjonowania i wykonywania zadań przez kontrolowane PSG. Na zakończenie kontroli NIK, w skład PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy (kategoria II) wchodziły m.in.: komendant, zastępca komendanta, grupa służby granicznej (składająca się z zespołów: służby granicznej, wsparcia specjalistycznego, służby dyżurnej, kontroli ruchu granicznego), grupa operacyjno-śledcza, grupa do spraw cudzoziemców, zespół zabezpieczenia logistycznego, referat do spraw analizy ryzyka. (dowód: akta kontroli str. 191)

Analiza 20 rozkazów personalnych wykazała, że funkcjonariuszom SG pełniącym służbę w PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy przyznawano uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej¹¹. Funkcjonariuszy SG zapoznano ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień, co było zgodne z § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie właściwości organów i jednostek organizacyjnych SG w sprawach wynikających ze stosunku służbowego funkcjonariuszy SG oraz trybu postępowania w tych sprawach¹².

(dowód: akta kontroli str. 247)

1.9. W latach 2010-2013 do PoOSG złożono siedem skarg dotyczących granicznej kontroli ruchu osobowego na DPG w Bobrownikach (trzy skargi) i w Kuźnicy (cztery skargi). Ich analiza wykazała, że:

- skargi dotyczyły niewłaściwego zachowania się funkcjonariuszy SG, niedokonania odprawy poza kolejnością, bezpodstawnego wstrzymania wyjazdu z przejścia w kierunku Polski, długiego czasu oczekiwania na przekroczenie granicy w kierunku wjazdowym do Polski, sposobu dokonywania przez funkcjonariuszy SG odpraw,
- dwie skargi pozostawiono bez rozpatrzenia, zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków¹³ (jedna skarga nie została uzupełniona w wyznaczonym terminie, a druga nie zawierała imienia i nazwiska oraz adresu wnoszącego),
- pięć skarg rozpatrzono w terminie określonym w art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁴, w tym cztery uznano za niezasadne. Jedną skargę dotyczącą długiego czasu oczekiwania na przekroczenie granicy w kierunku wjazdowym do Polski uznano za zasadną. W odpowiedzi na skargę stwierdzono, że wydłużony czas oczekiwania wynikał z przyczyn niezależnych od SG, tj. dużej liczby samochodów osobowych oraz prowadzenia przez SC bardziej szczegółowych i czasochłonnych czynności kontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 248-249)

1.10. W latach 2010-2013 średnia miesięczna liczba samochodów osobowych i autokarów przekraczających DPG w Bobrownikach wynosiła odpowiednio 44,8 tys., 53,3 tys., 49,2 tys. i 46,2 tys.¹⁵ (w tym 29, 42, 103, 247 autokarów), a na DPG w Kuźnicy – 91,4 tys., 82,7 tys., 70,8 tys. i 67,5 tys.¹⁶ (w tym 396, 676, 1.673, 2.461 autokarów). Natomiast średnia miesięczna liczba osób przekraczających kontrolowane przejścia graniczne wynosiła na DPG w Bobrownikach w kolejnych latach: 100,8 tys., 124,5 tys., 137,3 tys. i 134,8 tys.¹⁷ (od 91,1% do 93,9% stanowili cudzoziemcy), a na DPG w Kuźnicy – 178,1 tys., 178,8 tys., 191,7 tys. i 197,7 tys.¹⁸ (od 89,8% do 91,3% stanowili cudzoziemcy).

(dowód: akta kontroli str. 250-254, 256-260, 458-460)

1.11. W PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy przeprowadzono analizy potrzeb kadrowych do obsługi zmiany. Zgodnie z technologiami odpraw, przy natężeniach ruchu oscylującym w granicach przepustowości przejść granicznych, w celu zapewnienia wysokiej płynności odpraw potrzebnych jest – w wariantie zasadniczym (optymalnym) – na DPG w Bobrownikach 32 funkcjonariuszy (w tym 10 pierwszej linii, do obsługi pasów odpraw samochodów osobowych i autokarów), a na DPG w Kuźnicy 47 funkcjonariuszy (w tym 14 pierwszej linii, do obsługi pasów odpraw samochodów osobowych i autokarów). Warianty optymalne zapewniają jednoczesną obsadę 10 z 11 pasów odpraw na DPG w Bobrownikach oraz 14 z 16 pasów na DPG w Kuźnicy.

Komendant PSG w Bobrownikach wyjaśnił, że „w technologii odpraw w wariantie zasadniczym liczba funkcjonariuszy przewidzianych do prowadzenia odprawy paszportowej jest pomniejszona o jednego funkcjonariusza w stosunku do całkowitej liczby pasów odpraw na obu kierunkach ruchu. Wynika to z charakterystyki ruchu granicznego na DPG

¹¹ Dz. U. Nr 24, poz. 148 ze zm.

¹² Dz. U. Nr 91, poz. 814 ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 5, poz. 46.

¹⁴ Dz. U. z 2013r., poz. 267 ze zm.

¹⁵ Średnio 1,5 tys., 1,7 tys., 1,6 tys. oraz 1,5 tys. samochodów osobowych i autokarów na dobę.

¹⁶ Średnio 3,0 tys., 2,7 tys., 2,3 tys. oraz 2,2 tys. samochodów osobowych i autokarów na dobę.

¹⁷ Średnio 3,3 tys., 4,1 tys., 4,5 tys. i 4,4 tys. osób na dobę.

¹⁸ Średnio 5,9 tys., 5,9 tys., 6,3 tys., 6,5 tys. osób na dobę.

w Bobrownikach. Natężenie ruchu jest zróżnicowane na danym kierunku i zależy od pory dnia i nocy, a także od tempa odpraw dokonywanych przez służby białoruskie. I tak w ciągu zmiany nocnej wzrost natężenia ruchu na kierunku wjazdowym następuje wraz z rozpoczęciem nowej doby, w ciągu zmiany dziennej wzrost natężenia ruchu na kierunku wjazdowym następuje w godzinach popołudniowych. W związku z powyższym kierownicy zmian dokonują przesunięć funkcjonariuszy pomiędzy kierunkami, mając jednocześnie możliwość otwarcia wszystkich pasów ruchu na kierunku o dużym natężeniu ruchu, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu posiadanych sił.”

Natomiast Komendant PSG w Kuźnicy wyjaśnił, że „w technologii w zakresie organizacji kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych w drogowym przejściu granicznym w Kuźnicy w wariancie optymalnym, nie przewidziano dodatkowego funkcjonariusza, który miałby pełnić służbę na pasie przeznaczonym do odpraw osób, którym przysługują stosowne przywileje dyplomatyczne (oznaczony CD/CC/PRIORITET). (...) Z praktyki wynika, że ilość osób przekraczających granicę, którym przysługują powyższe przywileje jest niewielka (średnio miesięcznie w 2013 roku odprawiono ok 25 pojazdów w obu kierunkach). W związku z tym planowanie funkcjonariusza w sposób ciągły, na wyszczególnionym pasie odpraw, wiązałoby się z jego nieefektywnym wykorzystaniem.”

W wariancie minimalnym, tj. w przypadkach umiarkowanego nasilenia ruchu, biorąc pod uwagę realizację podstawowych zadań służbowych, do zapewnienia płynności odpraw koniecznych jest na DPG w Bobrownikach 19 funkcjonariuszy (w tym sześciu pierwszej linii, do obsługi pasów odpraw samochodów osobowych i autokarów), a na DPG w Kuźnicy 31 funkcjonariuszy (w tym 10 pierwszej linii, do obsługi pasów odpraw samochodów osobowych i autokarów). Warianty minimalne zapewniają jednoczesną obsadę sześciu z 11 pasów odpraw na DPG w Bobrownikach oraz 10 z 16 pasów na DPG w Kuźnicy.

(dowód: akta kontroli str. 72-140, 461-471)

Analiza 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Bobrownikach oraz 10 zmian funkcjonariuszy na DPG w Kuźnicy o największym natężeniu ruchu w II półroczu 2013 r. wykazała, że do służby planowano w Bobrownikach – od siedmiu do dziewięciu funkcjonariuszy pierwszej linii, a w Kuźnicy – od 10 do 13 funkcjonariuszy pierwszej linii, tj. pomiędzy ilością wskazaną w wariancie optymalnym i wariancie minimalnym.

(dowód: akta kontroli str.197-218)

1.12. W latach 2010-2013 PoOSG skutecznie kontrolował i nadzorował realizację zadań dotyczących obsługi osób przekraczających granicę na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy.

Wydział Nadzoru i Kontroli PoOSG przeprowadził w PSG w Kuźnicy kontrolę m.in. wykorzystania zasobów ludzkich i planowania służb. W wystąpieniu pokontrolnym z 9 sierpnia 2010 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalono, że w planowaniu na bieżąco uwzględniano kwestie powstawania nadgodzin, absencji funkcjonariuszy, delegacji służbowych, kursów i szkoleń.

W latach 2010-2013 Wydział Graniczny PoOSG przeprowadził łącznie 52 nadzory merytoryczne, po 26 w PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy. Analiza 13 z nich, przeprowadzonych w 2013 r. wykazała m.in. że:

- w Bobrownikach: funkcjonariusze wykazali się znajomością Systemu Informacyjnego Schengen (dalej; „SIS”), sposób zdania i przejęcia stanowisk kontrolerskich oraz sposób pełnienia służby, a także wygląd i zachowanie funkcjonariuszy były właściwe, zaś sposób organizacji i prowadzenia odprawy granicznej przebiegał zgodnie z technologią odpraw, a znajomość urządzeń wykorzystywanych w kontroli była bardzo dobra,
- w Kuźnicy: funkcjonariusze wykazali się znajomością SIS, sposób pełnienia służby oraz wygląd i zachowanie funkcjonariuszy był właściwy, 25 września 2013 r. niezgodnie z technologią odpraw dokonywano odpraw autobusów na kierunku wjazdowym (zalecono wyegzekwowanie od funkcjonariuszy dokonywania tych odpraw zgodnie z technologią), zaś sposób organizacji i prowadzenia odprawy granicznej 19 grudnia 2013 r. przebiegał zgodnie z technologią odpraw. (dowód: akta kontroli str. 262-320)

Ustalone
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ograniczeniem dla przepustowości DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy oraz dla płynności w przekraczaniu granicy jest istniejąca infrastruktura drogowa. I tak:

- W przypadku utworzenia się kolejek samochodów osobowych i ciężarowych, drogi dojazdowe do DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy uniemożliwiają bezpośredni dojazd do tych przejść pojazdów z towarami kwalifikującymi się do odprawy poza kolejnością, pojazdów uprzywilejowanych, pojazdów korzystających z „zielonego pasa”, czy też pasa przeznaczonego dla obywateli Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii.

W Bobrownikach dojazd do DPG odbywa się drogą krajową nr 65, z jednym pasem ruchu w kierunku przejścia granicznego. W odległości około 1,5 km od DPG wyodrębniono dwa pasy ruchu w kierunku granicy Polski, po jednym dla samochodów osobowych i autobusów oraz dla samochodów ciężarowych. W odległości 200 m od DPG w Bobrownikach wyodrębniono trzy pasy ruchu w kierunku przejścia granicznego, tj. jeden dla samochodów osobowych oraz autobusów, jeden dla samochodów ciężarowych i jeden dla podróżnych, którym przysługują przywileje dyplomatyczne.

W Kuźnicy dojazd do DPG odbywa się drogą krajową nr 19 z jednym pasem ruchu w kierunku przejścia granicznego. W odległości około 7 km od DPG wyodrębniono dwa pasy ruchu w kierunku granicy Polski. W odległości około 3 km od DPG dojazd odbywa się ponownie jednym pasem ruchu w kierunku przejścia granicznego, z szerokim poboczem umożliwiającym postój samochodów ciężarowych oczekujących na przekroczenie granicy. W odległości 500 m od DPG wyodrębniono trzy pasy ruchu w kierunku przejścia granicznego, po jednym dla: samochodów osobowych i autobusów, samochodów ciężarowych i podróżnych, którym przysługują przywileje dyplomatyczne.

- Po wjeździe na teren DPG w Bobrownikach przejazd pojazdów osobowych i autokarów do pasów odpraw odbywa się tylko jednym pasem ruchu prowadzącym przez bramkę radiometryczną. Po przejechaniu bramki wydzielono wprowadzić sześć pasów ruchu, jednakże ułatwiają one przejazd tylko w obrębie samego przejścia. Po odprawie paszportowej i celnej, na długości ok. 60 m, samochody osobowe i autokary zjeżdżają ponownie na dwa pasy, które krzyżują się z dwoma pasami przeznaczonymi dla ruchu samochodów ciężarowych, a następnie zjeżdżają na jeden pas, prowadzący do mostu granicznego z jednym pasem ruchu w kierunku Białorusi. W konsekwencji samochody osobowe i ciężarowe oraz autokary oczekują na wyjazd z DPG w jednej kolejce. W trakcie oględzin stwierdzono tworzącą się kolejkę samochodów osobowych oczekujących po odprawie celnej na wyjazd z przejścia granicznego.
- Po wjeździe na teren DPG w Kuźnicy przejazd pojazdów osobowych i autokarów do pasów odpraw odbywa się dwoma pasami przez ustawione bramki radiometryczne. Za bramkami wydzielono osiem pasów ruchu, które ułatwiają przejazd tylko w obrębie przejścia, ponieważ po odprawie celnej, na długości około 100 m, osiem pasów przechodzi w jeden pas przeznaczony do wjazdu na stronę białorską samochodów osobowych i autokarów. Powodem tego jest droga wjazdowa na Białoruś, posiadająca po dwa pasy ruchu w każdą stronę, w tym po jednym dla samochodów osobowych i autobusów.

Utrudnienia te były sygnalizowane przez PoOSG, m.in. Podlaskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu, GDDKiA - Oddział w Białymstoku oraz KGSG. Także wójt gminy Gródek interweniował w GDDKiA w sprawie przebudowy drogi dojazdowej do DPG w Bobrownikach. W trakcie spotkania wójta z przedstawicielami PSG w Bobrownikach, Policji, Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego, GDDKiA oraz Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadzonego 12 listopada 2012 r., omawiano utrudnienia wynikające z charakterystyki drogi dojazdowej do DPG w Bobrownikach.

Z wyjaśnień Zastępcy Naczelnika Wydziału Granicznego PoOSG wynika, że w celu zmniejszenia czasu oczekiwania na wjazd na teren DPG zasadna jest przebudowa dróg dojazdowych, polegająca na stworzeniu warunków umożliwiających bezpośredni dojazd

dla poszczególnych kategorii podróży i skorelowana z nią przebudowa wjazdów na teren DPG oraz dróg pomiędzy stroną polską i białoruską. Z wyjaśnień wynika także, że zmiana organizacji ruchu na drodze dojazdowej do DPG w Bobrownikach poprzez wydzielenie dodatkowego pasa ruchu w kierunku DPG, kosztem jednego pasa ruchu w kierunku wyjazdowym, mogłaby spowodować w okresie zimowym blokadę drogi i tym samym DPG w Bobrownikach. Droga wyjazdowa z DPG jest stroma i nachylona w kierunku DPG, co powoduje, że w okresie zimowym często zdarzają się sytuacje w których pojazdy ciężarowe nie mogą pokonać wzniesienia przez zalegający śnieg.

(dowód: akta kontroli str. 219-229, 559-574)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie podejmowane przez PoOSG działania dążące do usprawnienia obsługi ruchu granicznego na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy.

2. Zakupy wyposażenia oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury na DPG w Bobrownikach i Kuźnicy

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2010-2013 PoOSG zabiegał u Wojewody Podlaskiego o realizację zadań w zakresie infrastruktury i wyposażenia na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy o wartości szacunkowej 14.103,9 tys. zł, dotyczących:

- infrastruktury w Bobrownikach i w Kuźnicy o wartości szacunkowej, wynoszącej odpowiednio 3.592 tys. zł i 9.546,6 tys. zł,
- zakupu wyposażenia oraz sprzętu kontrolnego do PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy o wartości szacunkowej, wynoszącej odpowiednio 194,5 tys. zł i 770,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 321-326)

Wojewoda Podlaski w latach 2010-2013 na potrzeby ruchu osobowego zrealizował na DPG:

- w Bobrownikach 12 z 20 zgłoszonych przez PoOSG zadań w zakresie infrastruktury, o szacunkowej wartości 2.812,0 tys. zł (np. dokonano wymiany systemu monitoringu, dostarczono tablice LED do oznakowania pasów ruchu, fizycznie odgradzono kierunki wjazdowy i wyjazdowy) oraz sześć z ośmiu zgłoszonych przez PoOSG dostaw wyposażenia i sprzętu kontrolnego, o szacunkowej wartości 178,5 tys. zł (np. zestaw do udzielania pomocy przedmedycznej, cyfrowe aparaty fotograficzne, komputery stacjonarne, komputer przenośny, urządzenia do kontroli autentyczności dokumentów i papierów wartościowych),
- w Kuźnicy 17 z 27 zgłoszonych przez PoOSG zadań w zakresie infrastruktury, o szacunkowej wartości 2.006 tys. zł (np. wykonano system kontroli dostępu, skonfigurowano sygnał „ucieczka”, dostarczono tablice LED do oznakowania pasów ruchu) i 14 z 16 zgłoszonych przez PoOSG dostaw wyposażenia oraz sprzętu kontrolnego, o szacunkowej wartości 726,6 tys. zł (np. urządzenia do kontroli autentyczności dokumentów i papierów wartościowych, zestaw do udzielania pomocy przedmedycznej, kamery termowizyjne, ręczny spektrometr).

Wielkość przeznaczonych środków na utrzymanie i funkcjonowanie wybranych przejść granicznych w latach 2010-2013 pozwoliła na zachowanie płynności odpraw granicznych na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy oraz realizację ustawowych zadań SG.

(dowód: akta kontroli str. 321-326)

2.2. W latach 2010-2013 PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy otrzymywały także wyposażenie i sprzęt kontrolny zakupiony wcześniej przez Komendę Główną SG, w tym m.in. terminale mobilne, radiotelefony, czytniki biometryczne, urządzenia do kontroli radiometrycznej sygnalizatory promieniowania o wartości 2 592,7 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 327-330)

2.3. Na 31 grudnia 2013 r. stopień wyposażenia PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy w specjalistyczny sprzęt kontrolny (uznany za niezbędny w zatwierdzonej 20 lutego 2007 r. przez KGSG Koncepcji przystosowania Straży Granicznej do pełnej realizacji Układu z Schengen) wynosił w ośmiu przypadkach (z dziewięciu) 100% potrzeb określonych przez PSG. Braki dotyczyły jedynie jednego alkomatu w PSG w Bobrownikach i dwóch przenośnych urządzeń radiometrycznych w PSG w Kuźnicy.

W latach 2010-2013 PSG w Bobrownikach wyposażono w cztery stacjonarne i 12 przenośnych urządzeń do kontroli radiometrycznej, jeden spektrometr oraz

19 mobilnych urządzeń z dostępem do baz danych, a PSG w Kuźnicy w 10 stacjonarnych i 11 przenośnych urządzeń do kontroli radiometrycznej, trzy spektrometry oraz 34 mobilne urządzenia z dostępem do baz danych. Analiza 15 sztuk ww. sprzętu wykazała, że od przekazania ich do PSG nie ulegały one awariom. (dowód: akta kontroli str. 331-332)

2.4. Przekazane w latach 2010-2013 do PSG w Bobrownikach oraz w Kuźnicy wyposażenie i sprzęt kontrolny oraz zrealizowana na terenie kontrolowanych drogowych przejść granicznych infrastruktura był wynikiem wcześniejszego zapotrzebowania ze strony Komendy PoOSG lub PSG, które brały udział w planowaniu zakupów i inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 321-330)

2.5. W latach 2010-2013 PoOSG nie dokonywał samodzielnie, z własnych środków zakupu sprzętu dla PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy oraz nie prowadził inwestycji na terenie kontrolowanych DPG.

(dowód: akta kontroli str. 250-254, 256-260)

2.6. W trakcie przeprowadzonych oględzin, ustalono że na terenie DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy:

- podczas odpraw granicznych funkcjonariusze SG korzystali m.in. z oprogramowania ZSE5 (Zintegrowany System Ewidencji) oraz Odprawa SG, umożliwiającego m.in.: kontrole i odprawy na granicy, sprawdzanie, wydawanie i anulowanie wiz, zarządzanie czynnościami zleconymi oraz gromadzenie danych o ich realizacji, opracowywanie raportów i statystyk z realizacji zadań, zarządzanie realizacją zadań, kontrolą i wewnętrznymi raportami, przetwarzanie obrazów. Oprogramowanie nie umożliwia komunikacji z biurem SiRENE¹⁹. Dostęp użytkowników do poszczególnych funkcjonalności aplikacji ZSE5 sterowany był za pomocą profili przydzielonych w module administracyjnym aplikacji;
- pawilony odpraw wyposażono w urządzenia (komputery i terminale mobilne) umożliwiające dostęp stacjonarny i mobilny do ZSE5, a poprzez to oprogramowanie – do baz danych. Komputery w pawilonach odpraw ustawione były w sposób uniemożliwiający nieuprawniony wgląd do ekranu. (dowód: akta kontroli str. 219-229)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PoOSG podejmowane na rzecz modernizacji infrastruktury oraz poprawy stanu wyposażenia niezbędnego do wykonywania sprawnej i skutecznej odprawy ruchu osobowego na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy.

3. Współpraca PoOSG ze Służbą Celną oraz służbami Republiki Białoruś na rzecz usprawnienia płynności ruchu osobowego na DPG w Bobrownikach i Kuźnicy

Opis stanu
faktycznego

3.1. W latach 2010-2013 współpraca między PoOSG a SC była realizowana na podstawie porozumień zawartych 3 marca 2004 r. i 28 września 2010 r. między Komendantem PoOSG i Dyrektorem Izby Celnej w Białymstoku. Współdziałanie służb obejmowało m.in.: udzielanie pomocy w ujawnianiu osób usiłujących przekroczyć granicę wbrew przepisom, udzielanie wzajemnej pomocy w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejść granicznych, wspólne organizowanie i przeprowadzanie działań zmierzających do usprawnienia ruchu granicznego, zapewnienie sprawnego funkcjonowania przejść granicznych poprzez optymalizację obsady stanowisk, dostosowanie organizacji kontroli do warunków przejścia granicznego i nasilenia ruchu oraz wsparcie SC przez SG w sytuacjach kryzysowych, zagrażających płynności odpraw.

(dowód: akta kontroli str. 4-12)

W latach 2010-2013, w ramach współpracy SC i SG, przeprowadzono m.in.:

- 191 spotkań roboczych, dotyczących m.in.: sposobu przepływu informacji między PSG a SC, wypracowania wspólnej technologii odpraw granicznych i celnych przy jednym zatrzymaniu pojazdu w ruchu osobowym, uzgodnienia przedsięwzięć w zakresie intensyfikacji działań na rzecz wprowadzenia „zielonego pasa”, koncepcji działania

¹⁹ Komórka organizacyjna działająca w ramach struktury Komendy Głównej Policji.

systemu „one stop” na odcinku granicy nadzorowanej przez obie służby, możliwości zintensyfikowania działań kontrolnych ukierunkowanych na ujawnienie przypadków przemytu wyrobów tytoniowych w osobowych i w kolejowych środkach transportu, koncepcji utworzenia „zielonych korytarzy” na przejściu granicznym Kuźnica-Bruzgi,

- 133 działania obejmujące m.in.: wspólne kontrole pojazdów, ćwiczenia praktyczne z zakresu postępowania na wypadek wystąpienia zakłóceń płynności ruchu osobowego i towarowego (przeprowadzono je 28 kwietnia 2011 r. na DPG w Bobrownikach),
- 8.693 kontrole celne osób, pojazdów i bagaży na wniosek SG, w tym 1.990 kontroli na przejściu drogowym w Bobrownikach i 6.703 kontrole na przejściu drogowym w Kuźnicy (wynik pozytywny uzyskano w odpowiednio 182 i 1.857 przypadkach),
- 19 wspólnych szkoleń. (dowód: akta kontroli str. 3-71)

Zgodnie z poleceniami KGSG oraz § 1 ust. 5 lit. b porozumienia z 28 września 2010 r. w sprawie współdziałania PoOSG i Izby Celnej w Białymstoku, opracowano wspólnie technologie odpraw na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy, w których:

- uwzględniono minimalne ilości pojazdów osobowych odprawianych na jednej zmianie na każdym z kierunków, określone w Poleceniach KGSG (450 na DPG w Bobrownikach i 800 – w Kuźnicy²⁰),
- określono siły i środki niezbędne do zapewnienia płynności odpraw przy natężeniu ruchu oscylującym w granicach minimalnej ilości pojazdów osobowych, odprawianych na jednej zmianie, co omówiono w pkt. 1.11 wystąpienia pokontrolnego,
- wskazano procedury awaryjne, na wypadek braku możliwości zapewnienia określonych sił i środków do odprawy granicznej (np. kierowanie do służby funkcjonariuszy z dyżuru domowego),
- określono wspólne dla SG i SC czasy odpraw pasażera i środka transportu w ruchu osobowym,
- przyjęto wspólne procedury odprawy celnej i granicznej oraz procedury wzajemnego informowania się o ujawnieniu przypadków pozostających we właściwości drugiej służby,
- określono zasady otwierania i zamykania pasów odpraw,
- wyeliminowano w obszarach gdzie jest to możliwe przypadki dublowania się czynności SG i SC związanych z odprawą osób i środków transportu. (dowód: akta kontroli str. 105-140)

3.2. Technologie odpraw Komendant PoOSG zatwierdził w maju 2013 r. i polecił ich realizowanie od 1 czerwca 2013 r., równoległe ze SC. (dowód: akta kontroli str. 72, 105)

3.3. Zgodnie z Poleceniami KGSG komendanci PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy organizowali spotkania z kierownikami oddziałów celnych, w celu dokonywania oceny realizacji technologii odpraw i przedkładania propozycji ich zmian. W styczniu 2014 r. technologie odpraw zostały uzupełnione m.in. w zakresie:

- zmian oznakowania pasów odpraw w ruchu osobowym z wykorzystaniem tablic LED,
- trybu postępowania w przypadku prób ucieczek z przejść granicznych,
- osób poruszających się pieszo na przejściu granicznym w Kuźnicy. (dowód: akta kontroli str. 13-71, 335-370)

3.4. Z analizy 10 zmian w PSG w Bobrownikach i 10 zmian w PSG w Kuźnicy z II półrocza 2013 r. wynika, że utrzymywano bieżący kontakt SG i SC dotyczący obecnej i spodziewanej sytuacji w przejściach granicznych. (dowód: akta kontroli str. 197-218)

²⁰ Minimalne ilości pojazdów osobowych odprawianych na jednej zmianie należy rozumieć w ten sposób, że – niezależnie od natężenia ruchu – przy niewykorzystanych normach na danym przejściu nie powinna wystąpić zmiana z kolejką pojazdów oczekujących na odprawę. Zmiana z kolejką oznacza z kolei zmianę, w której czas oczekiwania wynosi ponad dwie godziny w ruchu osobowym.

3.5. Ze względu na objęcie priorytetem realizacji zadań w kontroli ruchu granicznego w latach 2010-2013 m.in.:

- w ramach praktyk w trakcie szkolenia podoficerskiego od 29 lipca do 27 sierpnia 2013 r. oraz od 2 do 31 grudnia 2013 r., (tj. w okresie wakacyjnego i świątecznego spiętrzenia ruchu) skierowano odpowiednio 51 i 40 funkcjonariuszy do placówek, którym podległe są drogowe przejścia graniczne, w tym 22 do PSG w Bobrownikach i 46 do PSG w Kuźnicy,
- w ramach PSG w Bobrownikach do realizacji zadań w kontroli ruchu granicznego przesunięto czasowo sześciu funkcjonariuszy, określając ich zakres zadań i obowiązków,
- 14 lipca 2010 r. doraźnie skierowano czterech funkcjonariuszy z Sekcji Obwodowej Wydziału Zabezpieczeń Działań w ramach wsparcia PSG w Bobrownikach.
(dowód: akta kontroli str. 335-370)

3.6. W ramach współdziałania ze SC przy analizie ryzyka, do SC przesłano ogólne profile ryzyka, zaś PoOSG zamieścił na portalu analizy ryzyka otrzymany od SC profil ryzyka w celu jego wykorzystania służbowego.
(dowód: akta kontroli str. 335-370)

3.7. W PoOSG i w kontrolowanych PSG podejmowano działania dążące do wyeliminowania zjawiska korupcji oraz niekulturalnego, dyskryminującego i nieetycznego zachowania funkcjonariuszy SG. Kierownicy zmian, w trakcie odprawy, zwracali uwagę na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas realizacji zadań służbowych oraz unikania prowokacji ze strony podróżnych, w tym nieodwzajemniania ich ewentualnego nieprzyjaznego zachowania. Przeprowadzano kontrole pełnienia służby, w tym jawne i skryte. Od wejścia w życie technologii odpraw do PoOSG nie wpłynęła żadna skarga dotycząca zachowania funkcjonariuszy SG.
(dowód: akta kontroli str. 335-370)

3.8. Technologie odpraw, które Komendant PoOSG zatwierdził w maju 2013 r., zawierały parametry stanowiące podstawę do systematycznej poprawy przepustowości przejść granicznych, tj.:

- ukompletowanie PSG,
- odprawa pasażera przez funkcjonariuszy SG w czasie określonym w budżecie zadaniowym, tj. dwie minuty. (w 2013 r. czas odprawy w kontrolowanych DPG wynosił od 58 do 78 sekund),
- niepowielanie czynności kontrolnych,
- odprawa określonych norm ilościowych środków transportu,
- skrócenie czasu oczekiwania na wjazd na teren Republiki Białoruś środków transportu, będących po odprawach, poprzez m.in. interwencje u strony białoruskiej i spotkania robocze na szczeblu kierowników zmian,
- dążenie do zmian w infrastrukturze, poprzez działania na szczeblu regionalnym i centralnym.
(dowód: akta kontroli str. 72-140, 557-566)

3.9. Minimalne ilości pojazdów osobowych odprawianych na jednej zmianie na każdym z kierunków określone w technologiach odpraw (450 na DPG w Bobrownikach, 800 na DPG w Kuźnicy) uwzględniały przepustowość przejść granicznych położonych na terenie Republiki Białoruś. W SWO przyjęto te same liczby pojazdów osobowych odprawianych przez służby graniczne obu stron.
(dowód: akta kontroli str. 72-140, 168)

3.10. Od 1 czerwca 2013 r. do 15 lutego 2014 r. na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy na kierunku wyjazdowym z Polski odnotowano odpowiednio 49 i 71 zmian (z 520 ogółem), w których nie osiągnięto normy pojazdów odprawionych przy czasach oczekiwania na odprawę powyżej dwóch godzin.
(dowód: akta kontroli str. 335-370)

Badanie wykonywania przez PSG w Bobrownikach i w Kuźnicy minimalnych norm dotyczących ilości odprawianych środków transportu na jednej zmianie (na każdym kierunku), przeprowadzone na przykładzie 20 zmian o największym natężeniu ruchu (po 10 zmian dla każdego przejścia) wykazało, że:

- we wszystkich badanych przypadkach liczba funkcjonariuszy SG dokonujących odpraw w pierwszej linii nie była mniejsza od minimalnej liczby funkcjonariuszy, niezbędnej do zapewnienia płynności odpraw, ustalonej w technologii odpraw i wynosiła od siedmiu do 10 w Bobrownikach i od 10 do 13 w Kuźnicy,
- na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy czas oczekiwania samochodów osobowych na wjazd do Polski nie przekraczał dwóch godzin,
- z sześciu zmian na DPG w Bobrownikach, na których czas oczekiwania na wyjazd z RP wynosił od czterech do siedmiu godzin, na jednej (21 grudnia 2013 r.) odprawiono 384 samochodów osobowych, tj. o 66 mniej niż minimalny limit określony w technologii odpraw (450 w jedną stronę),
- na jednej zmianie na DPG w Kuźnicy (21 września 2013 r.) odprawiono 537 samochodów osobowych, o 263 mniej od ustalonego limitu (800 w jedną stronę),
- w trakcie zmian podejmowano działania omówione w pkt. 1.4 wystąpienia,
- ilość odprawianych środków transportu nie była uzależniona jedynie od liczby funkcjonariuszy dokonujących odprawy granicznej na I linii. Na przykład w Bobrownikach ośmiu funkcjonariuszy na jednej zmianie odprawiło w obu kierunkach 810 środków transportu, a na innej 621, zaś w Kuźnicy 13 funkcjonariuszy na jednej zmianie odprawiło w obu kierunkach 1.013 pojazdów, a na innej 1.106.

(dowód: akta kontroli str. 197-218)

Komendant PSG w Bobrownikach, podając przyczyny nieodprawienia minimalnych norm samochodów osobowych na wyjazd z Polski wyjaśnił, że wpływ na to miały takie czynniki jak: „a) wzrost liczby podróżnych deklarujących na wyjazd z RP wywóz towarów w ramach TAX FREE stanowiący około ¼ pojazdów odprawianych na tym kierunku (są główną kategorią podróżnych generującą kolejki na drodze dojazdowej do przejścia), a ich kontrola celna znacznie wydłużona; b) pojazdy osobowe oczekują w jednej kolejce, zarówno kategoria TAX FREE jak i podróżni nieposiadający towarów do zgłoszenia celnego; c) brak odrębnego pasa dojazdowego do przejścia uniemożliwia dla kategorii nic do oclenia, UE i EOG dotarcie do rejonu odpraw co wpływa na płynność oraz ich efektywność; d) wąski most graniczny, przez który wyjeżdżają z Polski wszystkie rodzaje pojazdów odprawianych w przejściu powodują, iż pojazdy muszą być wypuszczane naprzemiennie z samochodami ciężarowymi, co powoduje powstawanie zatorów samochodów osobowych w rejonie odpraw, w konsekwencji uniemożliwia bądź ogranicza płynne wpuszczanie pojazdów oczekujących w kolejce; e) przy wypuszczaniu pojazdów przez most SG jest uzależniona od efektywności oraz tempa pracy służb granicznych i celnych państwa sąsiedniego, które są elementem spowalniającym prowadzone odprawy; f) zróżnicowane natężenie ruchu na poszczególnych kierunkach odpraw podczas jednej zmiany.”

Natomiast Komendant PSG w Kuźnicy wyjaśnił, że: „na ilość odprawionych pojazdów osobowych, zarówno na kierunku wjazdowym jak i wyjazdowym ma wpływ szereg czynników, do których należą między innymi: a) zróżnicowane natężenie ruchu granicznego w trakcie służby: w ciągu zmiany nocnej wzrost natężenia ruchu następował wraz z rozpoczęciem nowej doby, na kierunku wjazdowym do RP (...), w ciągu zmiany dziennej wzrost natężenia ruchu następował w godzinach popołudniowych, na kierunku wyjazdowym z RP, który utrzymuje się do późnych godzin nocnych kolejnej doby. Biorąc powyższe pod uwagę, odprawa minimalnej ilości pojazdów osobowych określonych w technologii była niemożliwa. Spowodowane było to właśnie zróżnicowanym natężeniem ruchu na poszczególnych kierunkach odpraw podczas jednej zmiany. Największe natężenie następowało na przełomie zmian, szczególnie zauważalne jest to na kierunku wyjazdowym z RP. Natomiast na kierunku wjazdowym największe natężenie ruchu następowało z chwilą rozpoczęcia nowej doby; b) zróżnicowane tempo dokonywania odpraw przez służby białoruskie, w szczególności służbę celną: na wyjazd z Polski tworzenie się kolejki pojazdów w stosunku do których zakończono czynności związane z odprawą graniczną i celną,

a które oczekujących na wjazd na terytorium Białorusi, na wjazd do Polski nierównomiernie wypuszczanie pojazdów z przejścia białoruskiego, w praktyce pojazdy są wypuszczane dużymi partiami.” (dowód: akta kontroli str. 461-471)

W toku kontroli wysłano do osób przekraczających granicę na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy ankiety dotyczące sprawności działania służb państwowych na przejściach granicznych. Z otrzymanych, do zakończenia kontroli NIK, 34 odpowiedzi wynika, że:

- czas oczekiwania w kolejce na odprawę na kierunku wyjazdowym i wjazdowym wynosił na DPG w Bobrownikach i w Kuźnicy od 0 do 120 minut,
- w 21 przypadkach (64% ankietowanych) czas trwania odprawy granicznej przy wyjeździe z Polski wynosił poniżej 10 minut, w 11 (33%) między 10 a 20 minut, a w jednym (3%) ponad 20 minut,
- w 12 przypadkach (48%) czas trwania odprawy granicznej przy wjeździe do Polski wynosił poniżej 10 minut, w siedmiu (28%) między 10 a 20 minut, a w sześciu (24%) ponad 20 minut,
- 27 ankietowanych (82%) korzystało z tzw. „zielonego pasa” przy wyjeździe z Polski, a 16 (64%) przy wjeździe do Polski,
- z 18 ankiet (55% złożonych) wynika, że przy wyjeździe z Polski nie dokonywano odpraw na wszystkich istniejących pasach, mimo iż pojazdy oczekiwały na odprawę; z 13 ankiet (52%) wynika, że taka sytuacja miała miejsce przy wjeździe do Polski,
- w dwóch przypadkach (6%) przy wyjeździe z Polski i w trzech (12%) przy wjeździe do Polski stwierdzono, że były okresy, gdy na żadnym z pasów nie dokonywano odpraw, mimo oczekujących pojazdów,
- z 31 ankiet (94%) wynika, że funkcjonariusze dokonywali odpraw w sposób kulturalny przy poszanowaniu osób przekraczających granicę, zaś w dwóch ankietach (6% złożonych) znalazły się krytyczne komentarze dotyczące sposobu dokonywania kontroli granicznej (np.: złe traktowanie osób z białoruskim paszportem bądź traktowanie przez SC przekraczających granicę jak potencjalnych przestępców).

Ponadto ankietowani zwrócili uwagę na:

- powolne wpuszczanie aut jadących z Republiki Białoruś do Polski,
- traktowanie przekraczających granicę jak potencjalnych przemytników,
- niemiłe traktowanie polskich podróżnych przez stronę białoruską,
- niedokonywanie odpraw przez SC z uwagi na awarie systemu komputerowego,
- brak służb na DPG w Kuźnicy do odpraw na pasie UE,
- zbyt wąski pas dojazdowy do DPG w Bobrownikach oraz brak pasa dojazdowego dla obywateli UE na tym przejściu. (dowód: akta kontroli str. 487-556)

3.11. W latach 2010-2013 współpraca PoOSG ze stroną białoruską odbywała się na szczeblu aparatu pełnomocnika granicznego, na podstawie obowiązującej umowy międzynarodowej z 1961 r.²¹

W latach 2010-2013 na różnych szczeblach aparatu pełnomocnika granicznego miało miejsce 16 spotkań ze stroną białoruską dotyczących płynności ruchu w przejściach granicznych. Na przykład:

- w trakcie spotkania Zastępców Pełnomocników Granicznych 24 marca 2010 r. uzgodniono tryb powiadamiania sąsiednich stron o zmianach sytuacji na polsko-białoruskiej granicy oraz postanowiono, że w przypadku nagłej konieczności wymiana informacji dotyczących powstawania kolejek przed przejściami granicznymi prowadzona będzie w trybie roboczym,

²¹ Umowa między rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o stosunkach prawnych na polsko-radzieckiej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych z dnia 15 lutego 1961 r. (Dz. U. Nr 47, poz. 253).

- podczas spotkania Pełnomocników Granicznych 15 grudnia 2010 r. zobowiązano się wzajemnie do dokonywania odpraw środków transportu w ilościach nie mniejszych niż techniczne możliwości przejść granicznych,
- w trakcie spotkania Zastępców Pełnomocników Granicznych 16 listopada 2011 r. podkreślono potrzebę wymiany na szczeblu kierowników zmian informacji o ilości pojazdów i szacunkowych czasów oczekiwania na początku zmiany,
- na spotkaniu Pełnomocników Granicznych 17 stycznia 2012 r. zobowiązano się do organizowania w trakcie mistrzostw w piłce nożnej EURO 2012 kontroli granicznej zapewniającej płynność odprawy kibiców,
- w trakcie spotkania Pełnomocników Granicznych 29 sierpnia 2012 r. polecono członkom aparatu pełnomocników granicznych współpracować, celem zapewnienia płynności odpraw granicznych oraz szybkiego rozwiązywania problemów wynikłych w toku prowadzenia kontroli granicznej,
- podczas spotkania 24 kwietnia 2013 r. ustalono, że przy istniejącej infrastrukturze na DPG wdrożenie koncepcji „zielonego korytarza” nie jest celowe. Podczas spotkania 11 grudnia 2013 r. w związku z rozpoczęciem prac nad koncepcją przebudowy drogi w Kuźnicy, łączącej stronę polską ze stroną białoruską, wyrażono gotowość do przeprowadzenia dalszych rozmów w sprawie utworzenia „zielonego korytarza”.

(dowód: akta kontroli str. 371-450)

Naczelnik Wydziału Granicznego PoOSG wyjaśnił, że „efektem współpracy PoOSG ze stroną białoruską na szczeblu aparatu pełnomocnika granicznego dla usprawnienia płynności odpraw ruchu osobowego na drogowych przejściach granicznych w Bobrownikach i w Kuźnicy jest przyjęcie jako stałe rozwiązanie kontaktowanie się kierowników zmian w celu przekazywania informacji dotyczącej ilości pojazdów i szacunkowych czasów oczekiwania na początku zmiany oraz zobowiązanie się do szybkiego rozwiązywania problemów wynikłych w toku prowadzenia kontroli granicznej w celu zapewnienia płynności odpraw granicznych np. poprzez wnoszenie telefonicznych interwencji w sprawie przyjmowania środków transportu będących po odprawach służb poszczególnych stron. Ponadto współpraca PoOSG ze stroną białoruską na szczeblu aparatu pełnomocnika granicznego przyczyniła się do ustalenia treści w zakresie odcinka służbowej odpowiedzialności SWO. Należy także wskazać, iż w trakcie współpracy wypracowano wspólne stanowisko dot. konieczności likwidacji tzw. wąskich gardeł pomiędzy przejściami po obu stronach granicy tj. przebudowy drogi łączącej stronę polską z białoruską DPG Kuźnica – Bruzgi oraz budowy drugiego mostu granicznego (lub przebudowy obecnego) w Drogowym Przejściu Granicznym Bobrowniki – Bierestowica.”

(dowód: akta kontroli str. 452-460)

Na poziomie PoOSG w sprawach dotyczących kontroli w przejściach granicznych nie współpracowano ze stroną białoruską w ramach: wymiany oficerów łącznikowych, organizowania wspólnych szkoleń, współpracy multilateralnej, wspólnych patroli, punktów konsultacyjnych, wspólnych analiz. Na poziomie PoOSG, PSG w Bobrownikach i PSG w Kuźnicy nie istnieje bezpośrednia komunikacja ze stroną białoruską. Kontakty odbywają się osobiście lub telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 451)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie współpracę PoOSG ze SC oraz podejmowane przez PoOSG działania zmierzające do usprawnienia płynności ruchu we współpracy ze służbami Republiki Białoruś.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Białystok, dnia 31 lipca 2014 r.

Kontroler
Marcin Kiersnowski
starszy inspektor kontroli państwowej

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko